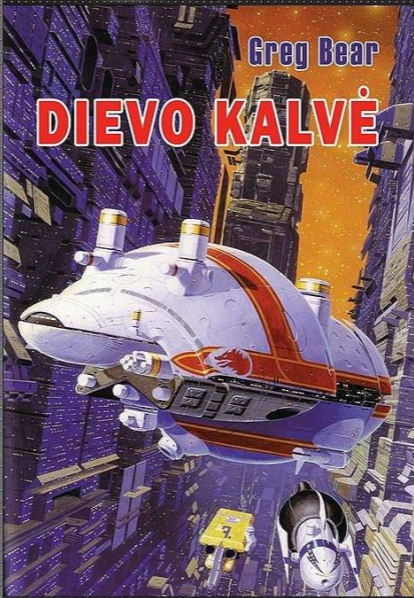

SF

eridas

Greg Bear

DIEVO KALVĖ

474 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Greg Bear
DIEVO KALVĖ

Mokslinės fantastikos romanas

Nelauktai netikėtai pradingsta Jupiterio palydovas Europa. Netrukus Kalifornijos dykumoje atsiranda paslaptingas pilkapis, po kuriuo slypi užmaskuotas ateivių žvaigždėlaivis. Iš jo išlindęs merdintis padaras pareiškia: "Gaila, bet naujienos itin prastos". Tačiau Australijoje viskas neatrodo taip blogai, nes ten nusileidžia kitas erdvėlaivis, knibždantis lyg ir draugiškais robotais...

Superinis romanas, ilgam išliks jį
perskaičiusių mintyse."
NEW SCIENTIST

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

474 tomas. Serija įkurta 1990m.

Greg Bear - THE FORGE OF GOD

London, Legend books, 1987

Copyright © by Greg Bear, 1987

Cover art copyright © by Manchu, 2002

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2010

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

ĮŽANGA: KYRIE ELEISON¹

1996m. birželio 26d.

Arturas Gordonas užsigeidė trumpam atitolti nuo draugijos, todėl per tuziną jardų atsitraukė nuo savo namo, šeimos, svečių ir tamsoje sustojo ant Rougo upės kranto. Ištįsęs per šešias pėdas bei du colius, jis šiek tiek kūprinosi, bet dėl pakumpimo atrodė žemesnis ne daugiau kaip vienu coliu. Plaukų spalva panėšėjo į rusvai pilkšvas dulkes, kaip ir antakiai, tik šių atspalvis buvo šviesesnis. Kūnas sudėtas proporcingai, raumeningas, be menkiausių riebalų pėdsakų; plona oda išryškino raumenis, tad aplinkiniams dingojosi, kad jis sudžiūvęs.

Prakauli išvaizda padarė įtaką ir veido bruožams, suteikė jiems aštrumo bei užuominų į piktadariškus kėslus. Kai Arturas nusišypsodavo, galėdavai pamanyti, kad jis mąsto apie nedorus dalykus arba planuoja iškrėsti kokią šunybę. Bet kai prabildavo arba nusijuokdavo, įspūdis veikiai išsisklaidydavo. Visada kalbė-

¹ Viešpatie, pasigailėk (graik.).

davo ramiu, sodriu, geraširdišku balsu. Buvo tikras švelnumo įsikūnijimas ir niekuomet - netgi per tuos pusantrų metų, praleistų Vašingtone, Kolumbijos apygardoje - neprarasdavo savitvardos.

Jis paprastai rengdavosi kaip koledžo dėstytojas. Geriausiai jausdavosi su mėlynais languotais marškiniais ir senomis rudomis velveto kelnėmis - šiuo metu jas ir mėvėjo, - prie kurių priderindavo švarką. Batų porų turėjo nedaug, namuose įsispirdavo į sportinius, o darbe avėdavo smailianosius, pasiūtus iš rudos arba juodos odos.

Žvelgiant į paprastą jo apdarą, į akis krisdavo tiktai plati, stačiakampė diržo sagtis su žalsvai melsvu Saturnu bei sidabrinėmis žvaigždėmis, tviskančiomis palisandre, virš žalvarinių ir iš klevo medienos išraižytų kalnų. Per pastaruosius penkerius metus Arturas nutolo nuo astronomijos, bet savo veiklą visada dievino ir mielai apie ją šnekėdavo ligi šiol neabejodamas, kad astronomo profesiją galima vadinti viena iš nuostabiausių.

Priklupęs uosio bei klevo paunksnėje, pasislėpęs nuo žvaigždžių šviesos, jis pirštais įsirausė į trąšų, sukepusiais lapeliais apklotą juodžemį. Užsimerkė, pauostė vandenį, į šner-

ves įtraukė arbata atsiduodančio puvekų kva-
po ir drėgnos dirvos aromato, keliančio aso-
ciacijas su miltu bei švara. Suvokimas, kad jis
gali pabūti vienas ir bet kada grįžti pas Fransi-
ną, pas jūdviejų sūnų Martį, prilygo žodžiais
sunkiai nusakomai ekstazei.

Tarp medžio šakų sušvilpė vėjas. Arturas
kilstelėjo galvą, tarp juodų klevo lapų silueta
pamatė gausybę žvaigždžių spiečių. Jis gebėjo
įžiūrėti kiekvieną žvaigždyną, žinojo, kaip
dangaus šviesuliai užgimsta (šioje srityje iš-
manė tiek pat, kiek kiti žmonės), kaip pasens-
ta, kartais ir numiršta. Bet dažniausiai jie pri-
mindavo eilinius taškelius, spindinčius tamsiai
mėlyno aksomo fone. Tikrąją žvaigždžių, sudė-
tingo žaidimo dalyvių, prigimtį, jam pavykdavo
įsisąmoninti tik labai retais atvejais.

Per mišką ataidėjo balsai. Plačioje viena-
aukščio kotedžo verandoje, parimusioje virš
tvirtų betoninių stulpelių, iškilusioje virš pa-
parčiais ir medžiais apžėlusio skardžio, Fransi-
na šnekėjosi apie žvejybą su savo seserimi
Daniele bei svainiu Grantu.

- Vyrai kraustosi iš proto dėl pomėgių, neat-
siejamų nuo žarnokų ir taukų, - aukštu, maloni-
niu balsu prabilo Danieles, vieną kitą žodį iš-
suokdama Šiaurės Karolinos tartimi, kurios

Fransina beveik atsikratė.

- Nesąmonės, - aistringai paprieštaravo Grantas - grynas Ajovos gyventojas, sprendžiant pagal kalbą. - Jie paprasčiausiai netveria džiaugsmu žudydami nekaltas Dievo būtybes.

Po Arturo kojomis tyliai gurguliavo upė. Priūtęs, purvinių sportinių batelių kulnais įsirėžęs į statų krantą, jis nučiuožė apačion ir ilgapirštes rankas įmerkė į šaltą vandenį.

Visi keliai veda link žmogaus pasitenkinimo. Jis vėl pažiūrėjo į dangų.

- Po velnių, - ištarė apimtas baimingos pagarbos, jausdamas, kaip drėksta akys. - Aš visa tai dievinu.

Tamsoje kažkas atšlepsėjo, pasigirdo šnarpštimas. Arturas įsitempė, bet po akimirkos atpažino Grimzlį, vos prieš tris mėnesius gimusį Marčio šokoladinį labradorą. Ištiestą delną palietė šalta nosis, ir jis pirštais gremžtelėjo šuns galvą bei paausius.

- Kodėl čia atsibeldei? Jaunasis šeimininkas į tavo nekreipia dėmesio?

Grimzlis atsitūpė purvyne krutindamas paskuigalį, uodegėle čaižydamas drėgnus lapus. Rudose, žvilgančiose šunyčio akyse atsispin-

dėjo dviejų žvaigždžių žioravimas.

- Panūdai ištrūkti į laisvę, - už labradorą atsakė Arturas. - Į laukinius tyrus. - Grimzlis stryktelėjo į šoną ir priešakines letenas nugarzdino į vandenį.

Per savo gyvenimą Arturas turėjo tris šunis. Pirmąjį, seną, gauruotą kelių veislės kalę, paveldėjo būdamas Marčio amžiaus, kai mirė tėvas, kurį su škotų aviganiu siejo širdingi ryšiai. Šiuos perėmė ir sūnus, deja, tuo metu jis nepajėgė deramai įvertinti privilegijos. Gana greitai Arturas ėmė spėlioti, ar tikrai dalis gimdytojo kažkaip neįsikūnijo į senąjį gyvūną, nes kalė elgėsi labai sumaniai bei globėjiškai. Jis vylėsi, kad Martį su Grimzliu susaistys panašūs artimi santykiai.

Pasiutusiams berniukams šunys įkvėpdavo švelnumo, drovuoliams padėdavo atsiskleisti. Arturas sušvelnėjo. Martis - protingas, tylus, kaip pagaliukas liesas aštuonmetis - jau skleidėsi.

Jis žaidė su pussesere, lakstė vejoje, žaliuojančioje nuokalnėje, į rytus nuo vidaus kiemo. Bekė, žavi padauža, turinti daugiau energijos nei proto, - kas visiškai pateisinama jos amžiuje, - atsinešė pirštinę-beždžionėlę. Mėgindama ją pavaizduoti šaižiai sukleketavo, bet labiau

priminė paukštį negu beždžionę.

Medžių viršūnėmis nuaidėjo džiaugsmingas, mergaitiškas Marčio krizenimas. Jis buvo beviltiškai susižavėjęs pussesere. Čia, atokiame užkampyje, kur niekas jos neblaškė, Bekė nesišaipydavo iš pusbrolio, tik dažnai oriu tonu priekaištaudavo, esą jis elgiasi "keistokai". Sąvoka "keistokai" galėjo reikšti daug ką, bet tiktai ne gerus dalykus. Martinas, per daug jaunas, kad suprastų, kaip smarkiai tie komentarai skaudino, išklausydavo juos mirksėdamas, nepratardamas nė žodžio,

Gordonų šeima apsistojo kotedže prieš pusmetį, kai nutrūko Arturo, kaip JAV prezidento mokslinio patarėjo karjera. Nuo tada jis pasiūrė į skaitymą, per vieną dieną perversdavo tiek astronominių ir mokslinių žurnalų, kiek anksčiau jų įveikdavo per mėnesį, porą kartų per savaitę konsultuodavo dirbančius prie aerokosminių projektų, sykį per mėnesį skrisdavo šiaurėn, į Sietlą, keliaudavo ir pietų kryptimi, į Saniveilą arba El Segundą.

Gausius, sostinėje rengiamus pobūvius Fransina su džiaugsmu išmainė į savo tyrimus, vėl susitelkė į senovinių stepių klajoklius, apie kuriuos ji išmanė daugiau negu sutuoktinis žinojo apie žvaigždes. Į projektą įniko gilintis

dar studijuodama Smito koledže, pamažu kaupė įrodymus, liudijančius (gan akivaizdžiai, jo nuomone), kad įspūdingoji ekologinė sistema, išplitusi centrinės Azijos stepėse, nulėmė arba paakstino praktiškai kiekvieną didį istorinį judėjimą. Galų gale duomenis perkels į knygą; jau dabar kompiuterio diske saugojo du tūkstančius teksto puslapių. Arturo požiūriu, žmonos žavesį iš dalies kurstė šioji dichotomija: po sumanios motinos išore slypėjo užsispyrusi mokslininkė.

Telefonas spėjo suzirzti tris kartus, kol Fransina iš kiemo grįžo į kotedžą ir pakėlė ragelį. Pro atidarytą miegamojo langą girdėjosi jos balsas:

- Tuoju surasiu, - pažadėjo skambinančiam žmogui.

Jis atsiduso, virš prakaulių kelių timptelėjo velveto kelnes.

- Arturai!

- Ką?

- Tave pakviesti prašo Krisas Railis iš Kalifornijos technologijos universiteto. Atsiliepsi?

- Be abejo, - kur kas noriau patvirtino jis. Railis artimų draugų ratui nepriklausė, tebuvo geras pažįstamas, tačiau per daugelį metų

tarp jų dviejų įsigalėjo sutarimas, jog kiekvienas praneš kitam apie įdomius įvykius - anksčiau negu informacija nutekės į mokslinę bendruomenę arba žiniasklaidą. Tyliai švilpaudamas, Arturas pajudėjo šlaitu aukštyn; nors lipo tamsoje, nė karto nečiūžtelėjo, nes puikiai žinojo, kur kyšo medžių šaknys ir kokiose vietose išplito slidūs purvo ar sutežusių lapų lopiėniai. Grimzlis šokčiojo tarp paparčių.

Vejos pakraštyje, po laukine slyva stovintis Martis atsigręžė į tėvą ir išpūtė akis; ant vaiko plaštakos groteskiškai kadaravo pirštinė-beždžionėlė.

- Grimzlis su tavimi?

Šuo sekė Arturui įkandin pastatęs ausis, įbedęs veizolus į žaislą, į kurį jis troško pagalvoti iltis.

Bekė gulėjo viduryje kiemo; ant žolės lyg vėduoklė išsisklaidė šviesūs, blizgantys mergaitės plaukai. Ji rimtai stebėjosi į dangų.

- Tėti, kada lauke pastatysime teleskopą? - paklausė Martis. Stvėrė labradorą už apykaklės, pasilenkė ir aistringai jį apkabino. Šunytis suunkštė, pakreipė kaklą ir čiaukštelėjo nasrais nesėkmingai bandydama įkasti beždžionei, kurios plastikinis snukis sudunksėjo jam į

kūbrį. - Bekė nori pažiūrėti į žvaigždes.

- Šiek tiek vėliau. Kreipkis į mamą.

- Ji išneš aparatą? - dabartiniame brendimo etape sūnus ėmė rimtai abejoti motinos gebėjimu valdyti techniką. Tai erzino Arturą.

- Bičiuli, ji naudojosi teleskopu dažniau už mane.

- *Puiku!* - nudžiugęs Martis paleido Grimzlį, šveitė beždžionėlę šalin ir nuskuodė link laiptų, priešaky tėvo. Šuo bemat griebė žaislą už gerklės, urgzdamas jį pakratė. Arturas nusekė paskui sūnų, koridoriuje žengė kairėn, apėjo šaldiklį ir savo kabinete pakėlė telefono ragelį.

- Kristoferi, kokia staigmena, - maloniai ištarė.

- Artai, viliuosi, kad su tavimi susisiekiu pirmas. - Railio tenoras skambėjo laibiau nei įprastai.

- Klausausi ištempęs ausis.

- Esi girdėjęs apie Europą?

- Europą?

- Šeštąjį Jupiterio palydovą.

- Ir ką?

- Jis pranyko.

- Nesupratau?

- Maunt Vilsonė ir Monos Kea observatorijose pradėjo paiešką. Iš "Galilėjaus" tebegaujami stiprūs signalai, bet jis nebuvo pasisukęs į Europą ištisas savaites. Reaktyvinio judėjimo laboratorija nukreipė objektyvus į jos sektorių, tačiau neaptiko jokio bent kiek didesnio objekto, kurį galėtų nufotografuoti. Jeigu palydovą kažkas užtemdė, jis turėjo vėl pasirodyti po dešimties minučių. Niekas nebesitiki jo pamatyti. Į RNL ir Maunt Palomaro observatoriją jau šešiolika valandų plūsta pranešimai iš mėgėjų astronomų.

Arturas neįstengė taip sparčiai persiorientuoti, kad susivoktų, kaip reaguoti.

- Atleisk?..

- Europa nenusidažė juodai, niekur nesislepia, tiesiog *išgaravo*. Beje, nė vienas nepastebėjo, kaip ji dinga.

Railis - įmitęs, "ežiuku" plaukus kerpantis, languotus švarkus mėgstantis mokslininkas, konservatorius iki kaulų smegenų - elgdavosi gana droviai, jei su žmonėmis tekdavo bendrauti akis į akį, bet ne tada, kai kalbėdavo telefonu. Su humoro jausmu nedraugavo. Arturui juokų niekuomet nekrėtė.

- Kas, jų manymu, atsitiko?

- Niekas nenutuokia, - pareiškė Railis. - Nė nedrįsta spėti. Rytoj Pasadenoje įvyks spaudos konferencija.

Arturas mėsliai pagnaibė skruostą.

- Europa sprogo? Į ją kažkas atsitrenkė?

- Tikslaus atsakymo nežinome. - Jis kone matė, kaip Kriso veidą nušviečia šypsnis. Railis niekada nesišiepdavo, išskyrus tuos atvejus, kai susidurdavo su išties keista problema. - Duomenų nėra. Man dar reikia paskambinti kokioms septynioms dešimtims žmonių. Palauksim ryšį.

- Dėkui, Krisai. - Arturas nuleido ragelį, tebežnybčiodamas skruostą. Ramybės atmosfera, kuria mėgavosi prie upės, prasisklaidė. Jis susiraukęs pastovėjo greta telefono, o po kelių sekundžių nužingsniavo į didįjį miegamąjį.

Fransina stovėjo drabužinėje ir aukštai iškėlus ranką siekė viršutinės lentynos. Jos užnugaryje mindžikavo Martis su Beke.

Per septyniolika drauge praleistų metų geidulingai putlus žmonos kūnas papildėjo, galiausiai tapo apkūnokas....